

Begeleid Leren voor VO-leerlingen met psychische problemen

Begeleidingsmethodiek voor onderwijsprofessionals

Professionele Leergemeenschap Passend Onderwijs

Deventer, 30 mei 2017

Lies Korevaar

Overzicht

- Waarom aandacht voor leerlingen met psychische problemen in het VO?
- Ervaren belemmeringen
- Begeleiding op school (Begeleid Leren)
- Positionering van BL in het VO
- Achtergrondinformatie

Ervaren belemmeringen

Doelgroep Begeleid Leren

Studenten met psychische problemen:

- Depressieve klachten
- Angststoornis
- AD(H)D
- Autisme
- Psychose
- Hechtingsproblematiek
- Anorexia
- Bipolaire stoornis
- Verslavingsproblematiek
- Overige

die hen belemmeren bij het volgen van hun opleiding

Belemmeringen

- Cognitief
- Sociaal-emotioneel
- Omgeving
- Aandoening/ziekte

5

Wat te doen?

Begeleid Leren Toolkit

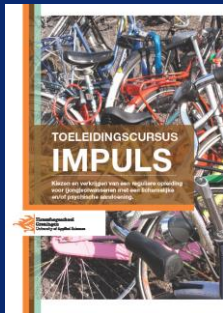
Kiezen

Verkrijgen

Behouden

<p>Begeleid Leren</p> <p>Begeleid Leren: nieuwe interventies voor de professional</p> <p>Het ondersteunen van jongeren met psychische beperkingen bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere opleiding</p> <p>ACHTERGROND</p> <p>Overoponderwijs bereikt jongeren voor op een werkcarrière</p> <p>De meeste psychische problemen komen voor het eerst tot uiting tussen de 17 en 25 jaar</p> <p>Professionals in het onderwijs en de GGZ ervaren handelingsovergripheid in het begeleiden van jongeren met psychische beperkingen in en naar het onderwijs</p> <p>De draag bij aan het voortijdig schoolverlaten van deze jongeren</p> <p>Het Begeleid Leren project draagt bij aan de duurzaamheid van professionals door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ inhoudelijke competentieversterking ✓ de interdisciplinaire samenwerking te verbeteren <p>DOELLEN EN ACTIVITEITEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ontwikkelen van een Toolkit ✓ Begeleid Leren ✓ Opstellen van een Regionaal Netwerk ✓ Ontwerpen interventies en pilot testing ✓ Ontwikkelen interdisciplinaire samenwerking ✓ Ontwikkelen onderwijsmodule ✓ Betrokken (buitenlandse) experts ✓ Implementatie in de eigen organisatie ✓ Communicatie door nieuwsbrieven en website www.begeleidleren.nl <p>Meer info: tl@begeleidleren.nl</p> <p>Net op studietoel, maar NIET student!</p> <p>INNOVATIE VAN BEGELEID LEREN</p> <p>Professionals verwerven de competenties om studenten te begeleiden bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere opleiding</p> <p>Begeleid Leren Toolkit</p> <p>Kiezen, Verkrijgen, Behouden</p> <p>Universiteit Groningen - Accare - Ebur GGZ Rivierland - Mente Alliant - Present Care - Radboud University</p>	<p>Impulse</p> <p>Supported Education for youth with psychiatric disabilities</p> <p>Maxim University Groningen (NL) - Leirene, Pinar (CZ) - AEIPS Lisbon (PT) SIB - Institute of Governance of Bergen SIB (NO)</p> <p>BACKGROUND</p> <p>Higher and advanced vocational education prepare young adults for a career and enhance their life goals</p> <p>The onset of mental illness generally occurs between 17 and 25 years</p> <p>For young adults with psychiatric disabilities, educational resources are largely unavailable</p> <p>Overwhelming obstacles are stigmatization and discrimination</p> <p>This results in under- or unemployment and social exclusion</p> <p>The Impulse project will contribute to empower young adults to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ get better access to higher education ✓ be able to complete a study successfully <p>INNOVATION OF SUPPORTED EDUCATION</p> <p>The provision of individualized, practical support and instruction to assist youth with psychiatric disabilities to achieve their educational goals</p> <p>Choose Get Keep</p> <p>Not at students, but WITH student!</p> <p>Meer info: tl@impulseproject.eu</p> <p>AIMS AND ACTIVITIES</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Assessment of barriers for students with psychiatric disabilities ✓ Social Map for Supported Education, based on regional and national resources ✓ Describing Good Practices ✓ Development of a Toolkit Supported Education (user manual included) ✓ Establishing a European Network of Supported Education (user manual included) ✓ Communication by Newsletters and Website www.supportededucation.eu <p>Meer info: tl@impulseproject.eu</p> <p>SIB, Impulse, AEIPS</p>
---	---

Kiezen (& Verkrijgen)

Behouden

- 5-stappen methodiek
- Stigma & openheid
- Bondgenotengroep

Expertisecentrum Begeleid Leren

Praktische informatie

Hoe groot is de groep?
Minimaal 4, maximaal 8 studenten.

Wanneer begint de workshop?
Flexibel.

Waarom en waar vinden de workshops plaats?
De workshops worden gegeven op de locatie van de student.

Wat kost het?
De workshop is gratis.

Voorwaarden deelnemers workshop
Deelnemers moeten een academisch diploma hebben.

Voor meer informatie en aanmelding
Contacteer de adviseur.

U kunt het ook vinden op:
De website van de Academie voor Sociale Studies.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

'Vertel ik het wel, of vertel ik het niet'

Workshop:
Openheid geven over je psychische problemen op school of stage

share your talent, move the world.

Praktische informatie

Hoe groot is de groep?
Minimaal 4, maximaal 8 studenten.

Wanneer begint de groep?
Flexibel.

Waarom en waar vindt de MOSS plaats?
De MOSS wordt gegeven op de locatie van de student.

Wat kost het?
De MOSS is gratis.

Voorwaarden deelnemers MOSS-groep
Deelnemers moeten een academisch diploma hebben.

Voor meer informatie en aanmelding
Contacteer de adviseur.

U kunt het ook vinden op:
De website van de Academie voor Sociale Studies.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school
Kunnen ook deelnemen.

Met Onderlinge Steun Studeren (MOSS)

Een bondnotengroep voor studenten met psychische problemen

Voor studenten MWD, SPH & TP van de Academie voor Sociale Studies

De MOSS wordt gegeven op de locatie van de student.

Wat kost het?

De MOSS is gratis.

Voorwaarden deelnemers MOSS-groep

Deelnemers moeten een academisch diploma hebben.

Voor meer informatie en aanmelding

Contacteer de adviseur.

U kunt het ook vinden op:

De website van de Academie voor Sociale Studies.

Deelnemers van een andere school

Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school

Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school

Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school

Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school

Kunnen ook deelnemen.

Deelnemers van een andere school

Kunnen ook deelnemen.

Begeleiding op school

5-stappen methodiek

Soorten diagnostiek

Psychiatrische diagnostiek ->	Ziektebeeld/symptomen -> behandeling
Functionele diagnostiek ->	Vaardigheden tekort -> leren + toepassen
Hulpbronnen diagnostiek	Hulpbronnen tekort -> organiseren + gebruiken

Doelstelling begeleiding

Leerlingen met psychische problemen helpen beter te functioneren zodat ze met succes en naar hun eigen tevredenheid de opleiding van eigen keuze kunnen (ver)volgen

Uitgangspunt methodiek

Dilemma's

- Patiëntrol vs Studentrol
- Hulpverlener vs Docent/slb'er
- Professional als probleemeigenaar vs Student als probleemeigenaar
- Professional als regievoerder vs Student als regievoerder
- Norm vs Vorm
- School vs Stage

5-stappen model

- Stap 1 Start traject
- Stap 2a Achterhalen eisen van de opleiding of stage > VH en HB?
- 2b Knelpunten achterhalen op de opleiding of stage en oplossen > VH en HB?
- Stap 3 Welke vaardigheden en/of hulpbronnen moet de leerling nog leren (toepassen) c.q. organiseren? Prioriteit?
- Stap 4 Het Individueel School Ontwikkelplan (ISOP) opstellen
- Stap 5 ISOP uitvoeren, monitoren en evalueren

Positionering Begeleid Leren

Stepped Support

- Zorg: Stepped Care
- Begeleiding op school: Stepped Support
- Een methode volgens het principe van getrapte begeleiding
- Alle studenten krijgen in eerste instantie de kortste / minst intensieve (groepswijze) begeleiding aangeboden en alleen als dit onvoldoende resultaat oplevert, wordt overgegaan op een meer intensieve begeleiding

Stepped support

Eigen kracht
= Zelf doen

Steun uit eigen netwerk
familie/ medeleerling/ vriend/
buur

Sib'er

Aandachtsfunctionaris

Begeleid Leren-methodiek
Maatwerk

www.begeleidleren.nl

Niet alleen hardlopers komen
vooruit, ook zij die hinken

Niet alleen 'gezonde' leerlingen
komen vooruit,

ook studenten met
functiebeperkingen

Hartelijk dank voor uw aandacht
en participatie

Lies Korevaar
e.l.korevaar@pl.hanze.nl